

LEZERS AAN HET WOORD

Ottergemse Dries en Kasteel ter Laeck

Mw. Josephine Schreibers bezorgde de redactie volgende vraag.

‘Wij zijn met enkele buurtbewoners recent beginnen graven in het verleden van de Ottergemse Dries. Tot onze verbazing komen we tal van (verdwenen) kastelen tegen en andere waardevolle gebouwen (al dan niet bewaard). Een groot mysterie blijft het kasteel Ter Laeck dat in een zijweg van de Ottergemsesteenweg lag (de Roomstraat, huidige Proeftuinstraat). Daar woonden de familie Delebecque - Rotsart de Hertaing en later hun dochter die getrouwd was met Pierre Morel de Westgaver. Zie: <http://ottergemdries.weebly.com/ter-laeck.html>

Kan iemand meer informatie over dit kasteel en / of over de Ottergemse Dries in het algemeen. In het bijzonder over een schooltje dat op de Wereldtentoonstelling opgesteld stond en nadien naar daar verhuisde?

Verder verzamelen wij alle mogelijke gegevens over de wijk via een facebookgroep. Oude foto's, krantenartikelen, verhalen... alles is welkom. We nemen de grenzen soms wat ruimer, nl het ‘voorgeborgte’ van de Heuvelpoort, gaande van de Heuvelpoort tot aan de grens met Zwijnaarde...’

<https://www.facebook.com/groups/252985651539286/>

Begijnen

Voor een kleine studie omtrent de leefomstandigheden van begijnen in de jaren 1700 - 1800 is Danny Mattens op zoek naar boedelbeschrijvingen van begijnenhuizen. Zoals bekend kwam de nalatenschap van begijnen na hun overlijden aan de familie toe, tenzij dat uitdrukkelijk anders bepaald stond. De meeste boedelbeschrijvingen (‘staten van goed’) belandden dus bij de families. Ze blijken niet gemakkelijk terug te vinden. Wie weet heeft van zo’n document kan contact opnemen met de redactie.

Armoedige straatjes en beluiken in de Overpoortbuurt

Arthur De Decker meldt dat er “in de interessante bijdrage over "Armoedige straatjes en beluiken in de Overpoortbuurt” in GT/2015/2/ op p. 98 een spijtig foutje staat. Volgens GT werd in 1942 de Sint-Pieterskaai omgedoopt tot

Hertogin Isabellakaai (nu Isabellakaai), naar Isabella van Habsburg, de ongelukkige zus van Karel V die in 1526 stierf te Zwijnaarde.

Dit stemt niet overeen met de werkelijkheid. Het betreft hier immers volgens het straatnaambord de Hertogin van Bourgondië 1397-1471 . (zie GT 1991/4/215).

In het rapport van 1942 “Nieuwe en vernieuwde straatnamen van Gent” staat p. 28: “Hertogin Isabellakaai (vervangt St-Pieterskaai wegens dubbel gebruik met St-Pietersplein) Er is hier spraak van Isabella van Portugal, hertogin van Boergondië, derde vrouw van hertog Filips den Goede. Zij was de dochter van Jan I, koning van Portugal en van Filipa Van Lancaster. Geboren in 1397, huwde zij met den hertog van Boergondië in 1430 en stierf te Ariën in 1471. Zij werd begraven in het beroemd Karthuizerklooster van Dijon, begraafplaats der hertogen. Zij heeft geen andere verdiensten dan dat zij het licht gaf aan den eenigen wettigen zoon van Filips, Karel den Stoute.”

Voor de volledigheid wil ik er nog uw aandacht op vestigen dat er in de Gentse deelgemeente Zwijnaarde sedert 1980 wel een Isabella Van Oostenrijkstraat (1501-1526) bestaat die verwijst naar de door u vermelde zus van Karel V. Dit heette voordien Koning Boudewijnstraat en daarvoor "Dreeve van het Kasteel". Dit laatste was dus een dreef naar het kasteel van Zwijnaarde waar deze ongelukkige echtgenoot van Christiaan II jong stierf. Slechts weinigen weten dat de huidige Prelaatsdreef in Zwijnaarde van veel recentere datum is en er dus vroeger een dreef naar het kasteel was op een totaal andere plaats.

CORRECTIES

Daan Boens

Gustaaf Coppens maakt er ons attent op dat GT (jg. 2014 nr. 5, p. 359) er in geslaagd is de schrijver Daan Boens twee keer te laten sterven: in 1976 (in de tekst) en in 1977 (in de titel). De redactie ontkent ten stelligste dat zij daartoe in staat is. De correcte datum is 28 januari 1977.

Elvira die Schöne

Nog zo'n gruwelijke fout. Het verhaal van het allermooiste lid van de kleurrijke famielde Van Damme verscheen zowel in GT 2015 nr. 1 als in nr. 2. Dat lag niet aan de auteur Eric Vermeirsch, maar aan de redactie. We bieden onze welgemeende excuses aan. Andere familieleden volgen en we hopen dat Eric ons ook nog meer verhalen uit de Rabotwijk aanlevert.

Foto's van Maurice Vollaert

Twee zeldzame foto's verschenen in GT 2015 nr. 2 (afb. 13 in het artikel over de Overpoortbuurt – Voetweg en afb. 1 in de bijdrage over Gent in 1921) werden oudergewoonte aangeduid als afkomstig uit de collectie van André Verbeke. In werkelijkheid zijn ze van Maurice Vollaert, die ons steeds bereidwillig stukken uit zijn verzameling en bijhorende informatie ter beschikking stelt.

AANVULLING

In GT 2015 nr. 2 ontbreekt een belangrijke referentie in de tekst over de Kunstlaan, en nog wel een verschenen in eigen tijdschrift van de hand van Bea Baillieul; Huis Van Rekem - Kunstlaan 41 verschenen in GT 2009 nr. 2, pag. 110 - 118.

VERSCHENEN

We maken er een gewoonte van: een korte presentatie voor de lezers van Ghendtsche Tydinghen van de inhoud van het laatst verschenen nummer van ons zusterijdschrift *Van Mensen en Dingen* (VMD). Speciaal dit nummer is meer dan gewoon Gents getint. Wat is er immers Gentser dan de citeetjes. En - iets verrassender - de nu vrijwel vergeten barakken? Ooit waren het er ongeveer duizend!

Het eerste VMD nummer van 2014 bevat inderdaad overwegend teksten die handelen over de schamele woonomstandigheden van een groot deel van de Gentse bevolking in de 19de en eerste helft van de 20ste eeuw. Onvermijdelijk dat de vele cités er een ereplaats krijgen. Ze worden beschreven vanuit een ongewone hoek: de benamingen. Die vertellen heel wat over de achtergronden van dit fenomeen: puurtse (poortje), beluik, cité, koer, gang. Vanwaar die rare namen?

De citeetjes overschaduwden een zo mogelijk nog meer verbreid systeem: de opdeling van veel huizen en grotere gebouwen (denk aan het Caermers- en het Dominicanenpand) in bewoning voor meer dan één gezin of in kamers. Dit in een tijd dat het ‘appartement’ zoals we dat nu kennen nog niet bestond. We publiceren een samenvatting van een weinig gekend rapport uit het begin van de vorige eeuw dat er niet om liegt. Van de kamers met hun ‘kameraars’ komen we terecht bij de privé logementhuizen, de ‘logiesthuizen’ en hun opvolger het nachtasiel, destijds in de Tinkstraat, sinds kort aan het Nieuwland. De nijpende woningnood bracht ook met zich mee dat er na W. O. I honderden houten barakken (‘noodwoningen’) opgetrokken werden. Die waren eigenlijk bestemd voor de verwoeste frontstreek en ze moesten slechts enkele jaren meegaan, maar ze kwamen in Gent terecht en velen bleven tot ruim na W.O. II in gebruik. Aansluitend bekijken we even wat er anno 2015 nog aan herinnert. Dit schandelijk vergeten onderdeel van onze geschiedenis wordt meer dan welsprekend geïllustreerd met foto’s uit de collectie van wijlen André Verbeke, de instigator van dit artikel. Om het thema wonen af te ronden nog iets over aanplakborden met notariële aankondigingen van verkopen.

Nachtasiel in de Tinkstraat

Het nummer wordt vervolledigd met twee heel andere thema's: een Londens heksenverhaal en een uitgebreide bespreking van het werk van McNeill dat handelt over de rol van epidemieën in de geschiedenis van de mensheid. Food for thought.

Het tijdschrift kan je voor 6 euro bekomen op woens- en vrijdagmiddagen in de Volkskunde bibliotheek boven de kapel in het Huis van Alijn. Of wordt lid en ontvang de vier tijdschriftnummers per jaar door 20 euro te storten op BE92 7030 3275 1423 van KBOV Gent met vermelding lid 2015.

Noodwoning op de Afrikalaan bewoond door Frans Van Bost (foto gemaakt door André Verbeke op 26/12/1967 om 15.20 u., zoals André dat altijd zo nauwkeurig noteerde).